

Sygn. akt III KO 107/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 16 marca 2016 r.,

w sprawie M. T.

zażalenia skazanego na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału III Karnego Izby Karnej Sądu Najwyższego,

z dnia 15 stycznia 2016 r., sygn. akt III KO [...], o odmowie przyjęcia wniosku

skazanego o wznowienie postępowania,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W dniu 15 września 2015 r. M. T. wystąpił z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 25 kwietnia 2013 r., sygn. akt II AKa [...], utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 14 lutego 2013 r., sygn. akt II K [...]. We wniosku skazany zwrócił się także o ustanowienie adwokata z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania (k. 3 akt SN).

W dniu 16 października 2015 r. zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału III Karnego Izby Karnej Sądu Najwyższego, wyznaczono obrońcę z urzędu w osobie adw. F. D., celem ewentualnego sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania lub złożenia opinii o braku podstaw do złożenia takiego wniosku (k. 10 akt SN). W dniu 24 listopada 2015 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła

opinia obrońcy o braku podstaw do sporządzenia wniosku o wznowienie w/w postępowania (k. 16-19 akt SN). Zarządzeniem z dnia 24 listopada 2015 r. skazany został wezwany do usunięcia braku formalnego wniosku o wznowienie postępowania, poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez adwokata lub radcę prawnego ustanowionego przez niego z wyboru, pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania (k. 22 akt SN). To wezwanie zostało doręczone skazanemu w dniu 2 grudnia 2015 r. (k. 34 akt SN), jednakże M. T. nie usunął w określonym terminie powyższego braku formalnego. Zwrócił się natomiast z prośbą o wyznaczenie mu kolejnego obrońcy z urzędu, a w kolejnym piśmie wystąpił ponadto z prośbą o przedłużenie terminu na ustanowienie obrońcy z wyboru. Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału III Karnego Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2015 r. odmówiono wyznaczenia kolejnego adwokata z urzędu celem sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania, a także wezwano skazanego ponownie do uzupełnienia braku formalnego wniosku o wznowienie postępowania poprzez jego sporządzenie i podpisanie przez obrońcę ustanowionego z wyboru w terminie 7 dni od daty doręczenia zarządzenia, pod rygorem odmowy przyjęcia jego osobistego wniosku (k. 35 akt SN). Odpis zarządzenia doręczono osobiście wnioskodawcy w dniu 28 grudnia 2015 r. (k. 40 akt SN), jednakże i tym razem nie usunął on braków formalnych w określonym ustawowo terminie. W związku z tym, zarządzeniem z dnia 15 stycznia 2016 r. Przewodniczący Wydziału III Karnego Sądu Najwyższego odmówił przyjęcia wniosku skazanego M. T. o wznowienie postępowania (k. 41).

Zażalenie na to zarządzenie złożył M. T. podnosząc, że w dalszym ciągu nie może znaleźć prawnika, który sporządziłby wniosek o wznowienie postępowania w jego sprawie. Skarżący po raz kolejny zwrócił się także o przedłużenie terminu do sporządzenia wniosku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 545 § 2 k.p.k. stwierdza jednoznacznie, że jeśli wniosek o wznowienie postępowania nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. Obowiązek ten określany jest powszechnie jako przymus adwokacki, chodzi bowiem o to, by przedmiotowy

wniosek opracował podmiot fachowy. Użyte w tym przepisie sformułowanie „powinien” jest równoznaczne z bezwzględną koniecznością realizacji nakazu w nim zawartego. A zatem złożenie wniosku o wznowienie postępowania sporządzonego osobiście przez samego wnioskodawcę (skazanego, ukaranego), jest czynnością prawnie bezskuteczną. (zob. T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2008, s. 1153; postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 września 2012 r., III KZ 67/12, Lex Nr 1220908; z dnia 21 listopada 2012 r., IV KZ 65/12, Lex Nr 1228644; z dnia 30 września 1996 r., V KZ 47/96, OSNKW 1996, Nr 11 – 12, poz. 88).

W przedmiotowej sprawie skazany nie był uprawniony do sporządzenia osobiście wniosku o wznowienie postępowania. Brak formalny wniosku polegający na niesporządzeniu i jego niepodpisaniu przez adwokata mógł być usunięty przez niego tylko poprzez osobiste ustanowienie pełnomocnika w osobie adwokata lub radcy prawnego z wyboru, gdyż został prawidłowo do tego wezwany w trybie art. 120 § 1 k.p.k. Wezwanie do usunięcia braku formalnego z dnia 17 grudnia 2015 r. zawiera wyczerpujące pouczenie w tym zakresie wraz z konsekwencjami prawnymi nieusunięcia tego braku, a także wskazuje jasno na brak możliwości przedłużenia terminu do sporządzenia wniosku.

Dodać także należy, że obrońca wyznaczony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym lub w postępowaniu o wznowienie postępowania, powinien sporządzić i podpisać kasację lub wniosek o wznowienie postępowania albo poinformować na piśmie sąd, że nie stwierdził podstaw do wniesienia kasacji lub wniosku o wznowienie postępowania. Z tego właśnie uprawnienia skorzystał wyznaczony w niniejszej sprawie z urzędu na obrońcę – adwokat F. D., skoro nie znalazł prawnych podstaw przewidzianych w art. 540 (i następne) kodeksu postępowania karnego, do złożenia wniosku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.